

Rekenkameronderzoek afgerond: “Doelstellingen, risico’s en kansen in het sociaal domein”

De onafhankelijke rekenkamer van de gemeente Amersfoort heeft haar onderzoek naar de doelstellingen, risico’s en kansen in het sociaal domein afgerond. Op dinsdag 13 september 2016 is het rapport tijdens de gemeenteraadsvergadering aangeboden aan de voorzitter van de gemeenteraad.

Achtergrond

De decentralisaties van de Jeugdwet, de Participatiewet en een deel van de Awbz naar de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en daarnaast de invoering van de Wet passend onderwijs, hebben geleid tot nieuwe gemeentelijke taken en verantwoordelijkheden. Dat maakt dat de gemeente veel meer, samen met de uitvoerders, beleid ontwikkelt en ook zelf uitvoert. Grote veranderingen dus, die voor de burgers die het betreft grote gevolgen kunnen hebben. De rekenkamer wil met het onderzoek de gemeenteraad op hoofdlijnen informeren over de lokale doelstellingen die leidend zijn in het sociaal domein en daarnaast de kansen en de risico’s die van invloed zijn op het bereiken daarvan. Het onderzoek leert ook hoe de kansen en risico’s kunnen worden aangewend om de doeltreffendheid en de doelmatigheid van het beleid te optimaliseren.

Onderzoek

Het rekenkameronderzoek is geen gedetailleerde beleidsanalyse. De rekenkamer heeft gekozen voor een domeinbrede verkenning in het sociaal domein, gericht op doelstellingen en SWOT-analyses¹ met stakeholders (in de vorm van groepsgesprekken met bijvoorbeeld vertegenwoordigers van Ravelijn, ROC, wijkteams, Kwintes, Welzin, Sovee, Samen Veilig, GGD, Amerpoort, RWA/Amfors, VNO-NCW, Workfast). De verkenning biedt inzicht in signalen van stakeholders over sterkten, kansen, zwakten en bedreigingen in het Amersfoortse sociaal domein en over hoe die zich tot elkaar verhouden. De signalen zijn gebaseerd op de (met elkaar in verband gebrachte) meningen uit de groepsgesprekken en op de analyse van de onderzoekers. Naast een analyse van doelstellingen en de actuele stand van zaken daarvan zoals blijkt uit beschikbare documentatie, de eerder genoemde SWOT-analyses en groepsgesprekken met ambtelijk verantwoordelijken, zijn er ook gesprekken gevoerd met raadsleden en betrokken collegeleden.

Uitkomsten en aanbevelingen

De rekenkamer heeft naast het onderzoeksrapport een compilatie gemaakt van de uitkomsten van het onderzoek. Deze zijn beiden in te zien via de website van de rekenkamer.

De rekenkamer komt naar aanleiding van het onderzoek tot een aantal aanbevelingen richting het college van burgemeester en wethouders. Zo doet zij aanbevelingen gericht op de beoogde

---

¹ Een SWOT-analyse is een gestructureerde manier om sterke punten (S) en zwaktes (W) van beleid, organisatie en de uitvoeringspraktijk in kaart te brengen (interne factoren die het doelbereik beïnvloeden) en daarnaast externe kansen (O) en bedreigingen (T) voor doelbereik te schetsen. Vervolgens worden deze vier elementen tegen elkaar afgezet: door alle elementen aan elkaar te relateren kan worden nagegaan waar zich serieuze kwesties voordoen, waar de gemeente op moet acteren.

verschuiving in zorgvragen en zorgconsumptie naar lichtere vormen van zorg en ondersteuning. Hierbij wijst zij erop te sturen op een leertraject binnen en tussen de wijkteams. En ook om te blijven investeren in goede laagdrempelige toegang tot zorg en ondersteuning. Met aandacht voor mogelijke zorgmijding als gevolg van (hoge) eigen bijdragen en met aandacht voor afschuifgedrag van financiële lasten tussen gemeenten, zorgverzekeraars en zorgkantoren.

Gericht op de integraliteit van de aanpak beveelt zij daarnaast aan om de samenwerking tussen de uitvoerders van de Participatiewet en de Wmo/Jeugdwet structureel en vanzelfsprekend te maken. En om nadere invulling te geven aan de samenwerking en afstemming tussen scholen en wijkteams. Ook wijst de rekenkamer erop om de budgetten en het administratieve proces zoveel mogelijk te ontschotten. Dit zodat de behoefte van de cliënt centraal gesteld wordt en dat het denken buiten de gebaande paden niet ontmoedigd wordt. De rekenkamer geeft ook aan dat het goed is om te investeren in een betere informatiedeling tussen zorgaanbieders. Want betere kennis draagt bij aan betere zorg en betere informatiedeling leidt ook tot minder verloren capaciteit (vanwege dubbele intakes).

Tot slot beveelt de rekenkamer het college aan om samen met de gemeenteraad meetbare doelstellingen te ontwikkelen die richting geven aan de uitvoering en waaraan prestaties kunnen worden gemeten. Deze laatste aanbeveling gaat omgekeerd ook naar de gemeenteraad. Deze krijgt namelijk een aanbeveling van de rekenkamer gericht op de betrokkenheid bij het sociaal domein. De aanbeveling gaat over het scheppen van randvoorwaarden voor goede sturing en controle. Zoals het opstellen van SMART-doelstellingen en het stellen van voorwaarden aan verantwoordingsinformatie. En daarnaast wordt in deze aanbeveling aan de raad ook aangedragen om het college te verzoeken bij besluitvorming verschillende opties voor te leggen die allemaal even nauwkeurig zijn uitgewerkt zodat de raad een goede discussie kan voeren en keuze kan maken. Tot slot beveelt de rekenkamer de raad in deze aanbeveling aan om eventuele incidenten binnen het sociaal domein te benutten om op grote lijnen in gesprek te gaan met het college.

Vervolg

De gemeenteraad heeft de bespreking van het onderzoeksrapport gepland voor De Ronde van 27 september a.s. en besluit daarna over de aanbevelingen. De agenda voor de gemeenteraadsvergaderingen wordt gepubliceerd op www.amersfoort.nl/gemeenteraad.

Rekenkamer

De gemeente Amersfoort heeft een rekenkamer (gemengd commissiemodel). Dit is een onafhankelijk orgaan met als taak het toetsen van het door de gemeente gevoerde bestuur. De rekenkamer voert onderzoeken uit en doet naar aanleiding daarvan aanbevelingen aan de gemeenteraad. De gemeenteraad besluit over deze aanbevelingen.